

Quickscan Wet Natuurbescherming Schoolweg, Ouderkerk a/d Amstel

Datum	: 11-09-2018
Ons kenmerk	: 1805/HE071//rap1
Auteur	: drs. N.C. Houter

Opdrachtgever	: BERGcs
	: T.a.v. Dhr. A. Langenberg
	: Pedro de Medinalaan 87b
	: 1086XP Amsterdam

INHOUD

1.	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING & DOEL	3
1.2	HET PLANGEBIED	4
1.3	HET VOORGENOMEN PLAN	4
2.	WERKWIJZE	5
2.1	BUREAUONDERZOEK	5
2.2	VELDONDERZOEK	5
3.	VIGERENDE NATUURWETGEVING	6
3.1	SOORTBESCHERMING	6
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	7
3.3	BESCHERMING, BELEID EN STURING VANUIT PROVINCIE	8
4.	RESULTATEN	9
4.1	ALGEMEEN	9
4.2	AMFIBIEËN	11
4.3	REPTIELEN	11
4.4	VISSEN	11
4.5	AQUATISCHE MACROFAUNA	11
4.6	ZOOGDIEREN (Grondgebonden)	12
4.7	ZOOGDIEREN (Vleermuizen)	13
4.8	VOGELS (Broedvogels)	14
4.8.1	VOGELS met Jaarrond Beschermd Nestplaatsen	14
4.9	VAAT- OF SPORENPLANTEN	14
4.10	VLINDERS	15
4.11	LIBELLEN & JUFFERS en OVERIG ONGEWERVELD	15
5.	LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	16
6.	NATUURVRIENDELIJK BOUWEN	17
7.	CONCLUSIES	18
8.	GERAADPLEEDE LITERATUUR	19
9.	FOTO'S PLANGEBIED	20

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING & DOEL

Het voornemen drie woningen te realiseren op een braakliggend perceel aan de Schoolweg vormt de aanleiding tot deze quickscan Wet natuurbescherming. Van initiatiefnemers wordt verwacht vooraf te onderzoeken of met de voorgenomen plannen mogelijk beschermde natuurwaarden worden aangetast. De plannen dienen hierbij te worden getoetst aan verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming. Deze wet vervangt per 1 januari 2017 de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet.

Het doel van de hier voorgestelde onderzoeken is inzicht te verschaffen inzake de eventuele aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. Tevens wordt geanalyseerd wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn van de ingreep op deze beschermde natuurwaarden. Verder wordt nagegaan welke vervolgonderzoeken eventueel noodzakelijk zijn, zodat zonodig vooraf maatregelen getroffen kunnen worden om overtreding van de geldende verbodsbepalingen te voorkomen, of zodat vooraf bekend is dat ontheffing noodzakelijk zal zijn.

1.2 HET PLANGEBIED

Het plangebied ligt in de wijk *Bullewijker Polder* te Ouderkerk aan de Amstel, gemeente Ouder-Amstel, circa 150m ten zuidwesten van waar de Amstel en het riviertje Bullewijk samenkomen. Het plangebied ligt ongeveer 200m ten noorden van de snelweg A9 (fig. 1). Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de Schoolweg en aan de andere drie zijden door ondiepe sloot. Het perceel heeft een oppervlak van $\pm 100\text{m} \times \pm 30\text{m}$ is grotendeels onverhard. De sloot langs de westzijde is vrij breed ten opzichte van het noord- en oostsloot.

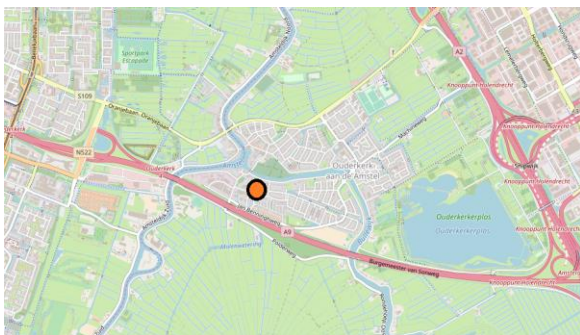

Fig. 1. Situering plangebied te Ouderkerk a/d Amstel.

Fig. 2. Situering plangebied in relatie tot omliggende percelen met ingetekend de bebouwingscontouren.

1.3 HET VOORGENOMEN PLAN

Het plan betreft een zogenaamd postzegelbestemmingsplan dat voorziet in drie woningen. Het voorgenomen plan bestaat uit

- 1) De sloop van huidige opstal.
- 2) De realisatie van drie woningen
- 3) Kap van enkele bomen met een diameter groter dan 20cm

2. WERKWIJZE

2.1 BUREAUONDERZOEK

Voor het bureau- en literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van recente verspreidingsgegevens van onder andere Waarneming.nl, SOVON, VZZ, EIS, RAVON en de keniidocumenten uiteengegeven in opdracht van het Ministerie van E.Z. Diverse beschikbare verspreidingsatlassen van de betrokken soortgroepen zijn geraadpleegd. Door middel van analyse van verspreidingsgegevens en algemene kenmerken van het plangebied is voor het plangebied een verwachting opgesteld over in hoeverre beschermde soorten mogelijk in of nabij het plangebied te verwachten zijn. De resultaten daarvan worden in Tabel 1 samengevat, waarbij soorten zijn ingedeeld naar soortgroep en naar gelang hun beschermingsregime.

2.2 VELDONDERZOEK

Het veldbezoek is uitgevoerd in de middag van 22 juni 2018 tijdens bewolkt droog weer bij circa 16 graden Celsius. Onderzocht is of er in het plangebied mogelijk beschermde planten- en of diersoorten (kunnen) voorkomen, of zich (mogelijk) in het plangebied vaste broed-, schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten kunnen bevinden, en of zich mogelijk vogelnesten in het plangebied bevinden welke jaarrond beschermd zijn. Gelet is op sporen van dieren zoals uitwerpselen, vraatsporen en overblijfselen van nesten. De potentie van gaten, holen en spleten in bomen en bebouwing is onderzocht op geschiktheid voor (toegang toe) jaarrond beschermde verblijfplaatsen van soorten zoogdieren of vogels. Daarnaast zijn de ecologische relaties verkend die het plangebied mogelijk heeft met de directe en nabije omgeving en met nabij gelegen beschermde natuurgebieden.

Daadwerkelijk aanwezige biotopen voor de diverse soortgroepen worden in het veld geïnventariseerd. De resultaten van het bureauonderzoek worden getoetst aan de actuele situatie in het veld. Aan de hand van de combinatie van biotoopkenmerken en verspreidingsgegevens wordt een analyse gemaakt van de mogelijke aan- of afwezigheid van beschermde soorten in het plangebied, en van de aan- of afwezigheid van functionele verblijfplaatsen daarvan, zoals geschikte nest-, schuil-, slaap-, broed-, paar-, of kraamverblijfplaatsen. Zo kan een inschatting worden gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten ook elders in het jaar.

3. VIGERENDE NATUURWETGEVING

De Wet natuurbescherming kent een aantal verbodsbepalingen die voor onderhavige ingreep relevant en bindend zijn:

- Het is verboden (beschermde) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.
- Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
- Het is verboden activiteiten te ondernemen welke een negatief effect hebben op beschermd natuurgebied. Ook activiteiten die negatieve gevolgen gaan hebben voor de natuurwaarden in aangrenzend beschermd gebied zijn verboden

3.1 SOORTBESCHERMING

De Wet natuurbescherming deelt soorten in drie beschermingsregimes in.

De Zorgplicht biedt alle hogere organismen algemene juridische bescherming (Art. 1.11 van de Wet natuurbescherming). De zorgplicht vloeit voort uit het bestaansrecht dat juridisch is toegekend aan alle hogere organismen. Men heeft de plicht goede zorg te dragen voor wilde planten en dieren en hun leefomgeving. Hierbij moet men in de praktijk denken aan het bieden van vluchtwegen voor dieren tijdens bouwactiviteiten. Indien men dieren in winterslaap versuft aantreft, is men verplicht de dieren een goed overlevingsperspectief te bieden.

Nationaal beschermde soorten welke staan genoemd in bijlagen A en B bij de Wet natuurbescherming genieten aanvullende juridische bescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland. De Wet natuurbescherming maakt eigen invulling van de wet door provincies mogelijk. Middels een provinciale verordening kunnen bepaalde soorten vrijgesteld worden van de verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming voor bepaalde activiteiten waaronder ruimtelijke ontwikkeling, bestendig onderhoud, of bestendig gebruik en beheer. Voor deze vrijgestelde soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. Toetsingscriterium is daarbij dat de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de populatie van de soort, er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, en de activiteit een geldig wettelijk belang dient. Activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling wordt in deze gezien als een geldig wettelijk belang.

Internationaal beschermde soorten genoemd in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, in bijlagen I & II bij het Verdrag van Bern of in bijlage I bij het Verdrag van Bonn. In deze categorie vallen alle soorten vogels en vleermuizen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, maar met betrekking tot broedvogels zijn alleen van enkele speciaal daartoe aangewezen vogelsoorten ook de nestplaatsen buiten het broedseizoen beschermd. Hieronder vallen bijvoorbeeld de nestplaatsen van urbane soorten als Huismus en Gierzwaluw. Voor activiteiten zoals ruimtelijke ontwikkeling wordt geen vrijstelling verleend, ook niet op basis van een gedragscode, en dus is ontheffing nodig wanneer overtreding van de verbodsbepalingen niet kan worden voorkomen. Toetsingscriterium voor ontheffingsverlening is zoals bij de nationaal beschermde soorten, met het belangrijke verschil dat activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling niet een wettelijk belang vormen. Er kan dan ook geen ontheffing worden verleend bij ruimtelijke ontwikkeling. Wel kan bij voldoende mitigatie en of compensatie van de negatieve

gevolgen van de ingreep een verklaring van geen bedenkingen door de Provincie worden afgegeven.

Bij internationaal beschermde zoogdieren zoals vleermuizen is zowel het dier zelf als ook de vaste leefomgeving waar het dier van afhankelijk is, strikt beschermd. Bij ruimtelijke ontwikkeling is men met betrekking tot vleermuizen verplicht ook maatregelen te treffen om aantasting te voorkomen van foerageergebied waar de lokale populatie van afhankelijk is voor de jacht, van migratieroutes bestaande uit lijnvormige landschappelijke elementen, en vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen zoals zomer-, paar-, kraam-, en winterverblijfplaatsen.

Bij vogels geldt aanvullende bescherming van broed- en verblijfplaatsen krachtens de Vogelsrichtlijn alleen gedurende het broedseizoen. Landelijk en daarmee in de provincie Noord-Holland is een lijst opgesteld met een aantal vogelsoorten waarvan de nestplaatsen jaarronde bescherming genieten. Voor verstoring of wegneming van deze nestplaatsen is ontheffing noodzakelijk. Met goed onderbouwde mitigerende en compenserende maatregelen kan in gevallen een verklaring van geen bedenkingen door Provincie worden afgegeven voor de verstorende activiteiten. Vogels welke staan genoemd op de lijst met jaarrond beschermde nestplaatsen zijn met betrekking tot hun bescherming ingedeeld in vijf categorieën (tabel 2). De Huismus en de Gierzwaluw zijn beide categorie 2-vogels en maken beiden van bebouwing gebruik voor hun nestplaatsen

Tabel 1. Vogels met jaarronde nestplaats-bescherming. De onderverdeling in categorieën is overgenomen uit de Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet van het Ministerie van EZ).

Cat.1:	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats (Steenuil)
Cat. 2:	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Fysieke voorwaarden voor dergelijke nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar (Gierzwaluw , Roek, Huis mus).
Cat. 3:	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden, en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (Grote gele kwikstaart, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Slechtvalk)
Cat. 4:	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Wespandief, Zwarte wouw, Sperwer).
Cat. 5:	Niet jaarrond beschermd, maar inventarisatie wordt door het Ministerie wenselijk geacht. Deze categorie betreft nesten van vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

De wet natuurbescherming biedt ook bescherming aan daartoe aangewezen gebieden. De belangrijkste oorzaak van verlies aan biodiversiteit en van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van veel soorten in Nederland is het verlies en verslechtering van habitat. Defragmentatie van beschikbaar habitat door ruimtelijke ontwikkeling en recreatie zijn de belangrijkste oorzaken van habitatverlies en –verslechtering van veel soorten. Vanuit het oogpunt van soortbehoud is het zinloos om een soort enkel juridische bescherming te bieden, zonder verdere beschermende maatregelen te treffen tegen verslechtering van de door de soort in gebruik genomen habitat (bijv. als foerageergebied, rustplaats, paai- of broedplaats, migratieroute, of als vaste woon- of verblijfplaats).

Op grond van Europese verplichtingen regelt deze wet ook de bescherming van daartoe aangewezen speciale beschermingszones (SBZ) op basis van de Habitat- en Vogelrichtlijn. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie (EU),

opgezet door de lidstaten. Natura 2000 wordt op haar beurt weer gevormd door de in de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992 aangewezen gebieden. De Wet Natuurbescherming regelt de bescherming van gebieden en percelen met de status 'Natura-2000' en 'Nationaal Park', en van gebieden die door de Minister van EZ zijn aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen. De beschermde status van 'natuurmonumenten' is komen te vervallen in de Wet Natuurbescherming.

3.3 BESCHERMING, BELEID EN STURING VANUIT PROVINCIE

De provincie heeft de wettelijke taak om planten en dieren te beschermen. Dat is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt dat de provincies ter bescherming van bijzondere soorten een landelijk samenhangend stelsel van natuurgebieden moet begrenzen én beschermen, het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Verder regelt de wet de bescherming van de internationaal belangrijke natuurgebieden (Natura 2000) en soorten. De planologische bescherming van het NNN is geregeld in artikel 19 van de [Provinciale Ruimtelijke Verordening](#). In de [NNN-wijzer](#) staan de provinciale regels voor ruimtelijke ontwikkelingen in het Natuurnetwerk Nederland verder uitgewerkt. Zie ook hoofdstuk V in deze rapportage.

4. RESULTATEN

4.1 ALGEMEEN

Het plangebied heeft een oppervlak van 0.3 hectare, is grotendeels onverhard en betreft in onbruik geraakt licht verruigd agrarisch terrein met opstal. Het is aan de lange zijden door watergang omzoomd. De opstal bestaat uit een schuur met deels open wanden, vooroorlogs van opzet, golfplaten dak, pand zonder isolatie. Achterin het perceel (noordwestzijde) staat een wat vervallen laag opgezet (150 cm) materiaal- of schapenschuurtje voorzien van pannen dak. De toplaag van de bodem van het plangebied bestaat uit humusrijke veengrond gemengd met zand met puin.

Figuur 4. Bodemkaart nabije omgeving plangebied, dat met rode stip is weergegeven (bron: OSM- grondsoortenlaag EDUGIS).

Het plangebied is positief rommelig en biedt daarmee een diversiteit aan biotopen voor algemene planten en dieren, waaronder biotoop voor een aantal nationaal beschermde soorten (zie hieronder bij amfibieën). Dominantie van Grote brandnetel, Beemd- en Raaigras in de kruidenlaag duiden op zeer stikstofrijke grond. De watergangen zijn aan de hand van vegetatiekenmerken zeer voedselrijk met afwisselend zwak tot steil talud dat iets verruigd is met Riet, Koninginnekruid, Wilgenroosje, Kruipwilg en Els. Kroosbedekking en flap (draadalg) was nihil. De sloot is zeer ondiep met dikke laag rottende bladeren op slootbodem hetgeen tot zeer lage zuurstofconcentraties in het water leidt. De met nitraatstrips (Sigma, Germany) gemeten nitraatconcentratie NO_3^- was relatief hoog voor watergang in veengebied en bedroeg tussen de 05-10mg per l water. Het water is niet opmerkelijk brak op basis van meting geleidbaarheid water (EC), en de pH is die van zwak zuur.

	watergang
pH	5.4
NO_3^- (mg/l)	10-50
EC (μS)	931

Doordat het plangebied omsloten ligt door woongebied, de grond zeer voedselrijk is, de slootbodem van zeer geringe ecologische kwaliteit is en oude inheemse bomen verder ontbreken, worden geen striktbeschermde ofwel internationaal beschermde grondgebonden soorten verwacht. Algemene soorten broedvogels, krachtens Vogelrichtlijn internationaal beschermd tijdens broedperiode, kunnen op grond van habitat kenmerken wel in het plangebied worden verwacht. Het water is niet opmerkelijk brak op basis van meting geleidbaarheid water (EC), en de pH is die van zwak zuur.

Beschermde soorten welke mogelijk verwacht kunnen worden op grond van aanwezige biotopen in en rondom het plangebied, of soorten welke tijdens het veldbezoek zijn aangetroffen, of waarvan sporen zijn gevonden of kunnen worden verwacht, zijn samengevat in onderstaande tabel, en worden per soortgroep verder besproken.

Tabel 1: Beschermde soorten waarvoor op het plangebied geschikt biotoop aanwezig is, dus soorten waarvoor het plangebied mogelijk een functie vervult, ingedeeld naar beschermingsregime Wet Natuurbescherming

Soortgroep	Soort	Nationaal beschermde soorten	Internationaal beschermde Soorten	Rode Lijst- soorten
Amfibieën	Bastaardkikker * Bruine kikker * Gewone pad* Meerkikker *	X X X X		
Vissen	-			
Libellen en Vlinders	-			
Ongewerveld (overig)	Veenmol (insect)			kwetsbaar
Vaat- of sporenplanten	-			
Vogels	algemene broedvogels		X	
Zoogdieren (grond)	Bunzing * Egel * Haas * Huisspitsmuis * Konijn * Veldmuis * Waterspitsmuis Wezel *	X X X X X X X X		
Zoogdieren (lucht)	Gewone dwergvleermuis Ruige dwergvleermuis Laatvlieger Watervleermuis		X X X X	

*= Soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming met betrekking tot ruimtelijke ontwikkeling.

4.2 AMFIBIEËN

In de sloten die het plangebied begrenzen komen met zekerheid enkele soorten amfibieën voor. Wegspringende adulte Bruine kikker is tijdens het veldbezoek gezien bij de westelijke sloot. Gewone pad is onder een stuk karton waargenomen. Waarnemingen van deze soorten, en ook van Meerkikker en Bastaardkikker (tabel 1) zijn in Ouderkerk aan de Amstel bekend (waarneming.nl). In het voorjaar en in de zomer zullen enkele kwaakkoren vanuit het gehoord kunnen worden, en kunnen ei afzettingen van deze soorten in beide watergangen worden aangetroffen. Voor de landfase van amfibieën vormt het plangebied geschikt biotoop; er zijn volop schuilplekjes ook om zich in te graven. In de winter graven de meeste amfibieën zich in op het land op beperkte afstand van het voortplantingswater om op lage metaboolische snelheid het volgend voorjaar af te wachten.

Op basis van verspreiding gegevens en op basis van de eerdere genoemde abiotische omstandigheden van het plangebied (eutroof, sloten erg ondiep en zuurstofarm, fysieke isolatie van omliggend veenweidegebied door strakke woonerven en bestrating, worden geen internationaal beschermde soorten amfibieën. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun omgeving en het plangebied voldoet daar niet aan.

Verstoring van verblijfplaatsen is bij een aantal algemeen voorkomende nationaal beschermde soorten amfibieën vrijgesteld van de verbodsbepalingen in Wet natuurbescherming middels een provinciale verordening van de Provincie Noord Holland bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (tabel 2). Voor het verstoren van (verblijfplaatsen van) deze soorten is daarom geen ontheffing vereist. Wel is de zorgplicht onverminderd van kracht.

Tabel 2. Nationaal beschermde soorten amfibieën die voor de provincie Noord-Holland middels een Provinciale verordening zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen in de Wet Natuurbescherming bij projecten i.h.k.v. ruimtelijke ontwikkeling.

Soortnaam NL	Soort
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>
Bastaardkikker	<i>Pelophylax kl. Esculentus</i>

Met de realisatie zullen tijdens grondwerkzaamheden amfibieën kunnen worden verstoord. Mocht men tijdens grondwerkzaamheden in de winter amfibieën in winterslaap aantreffen, dan zijn deze veelal traag en suf vanwege de lage temperatuur. In dergelijk geval dient men conform de zorgplicht de dieren buiten de verstoringzone op vergelijkbare wijze in te graven dan wel anderszins een beschutte rustplaats te bieden.

4.3 REPTIELEN

Er worden geen beschermde reptielen verwacht in en om westelijk veenweidegebied, op basis van verspreiding-atlassen. In de Bullewijker polder zijn geen waarnemingen bekend van e.g. Ringslang of Levendbarende hagedis.

4.4 VISSSEN

Vissen worden in zijn geheel niet tot nauwelijk verwacht in de hier aanwezige sloten gezien geringe diepte en lage O₂-concentraties. Beschermde soorten worden niet in de omgeving verwacht.

4.5 AQUATISCHE MACROFAUNA

Gezien de abiotische eigenschappen van de watergang worden geen kreeftachtigen of andere waterroofdieren als waterroofkevers of libellenlarven verwacht

4.6 ZOOGDIEREN (Grondgebonden)

Doordat het plangebied ligt ingeklemd in woonwijk dat op haar beurt is begrensd door snelweg ten zuiden daarvan (A9) zijn er voor grotere soorten land gebonden zoogdieren verminderd kansen zich succesvol te verspreiden. Nationaal beschermde, algemene soorten zoogdieren zoals de Veldmuis, Huisspitsmuis, Rosse woelmuis en de Egel kunnen in de avond in en rondom het plangebied wel worden aangetroffen. Voor de genoemde soorten bestaat vrijstelling met betrekking tot ruimtelijke ontwikkeling voor de provincie Noord-Holland (zie tabel 2 & 3). Er worden geen internationale, strikt beschermde soorten op het plangebied verwacht. Er zijn geen holen, uitwerpselen, resten van vraat of andere sporen aangetroffen van zoogdieren tijdens het veldbezoek.

Een soort die niet is vrijgesteld voor de provincie Noord-Holland maar welke op basis van verspreidingatlassen mogelijk voor kan komen, is de Waterspitsmuis, gezien ook de nabije ligging van de Amstel en de Bullewijk. Echter, de watergang die het plangebied omzoomd heeft geen verbinding met andere watergangen, en de ondiepte van de sloot en de slechte biotische kwaliteit ervan (geen waterinsecten anders dan muggenlarven en vlokreeftjes, geen visjes) maken het plangebied voor deze soort in de huidige situatie onaantrekkelijk, zodanig dat het redelijkerwijs valt uit te sluiten dat ed soort op het plangebied voorzal komen, anders dan passerend op doortocht naar aantrekkelijker biotoop. Nader onderzoek naar deze soort op de planlocatie lijkt ons dan ook ondoelmatig.

De zorgplicht is voor deze soortgroep bij onderhavige ingreep relevant. In de winter zijn dieren vaak in winterslaap, en traag en sloom bij verstoring, en dienen te worden overgezet of te worden geleid naar een relatief onverstoord deel van het (plan)gebied of daarbuiten.

Tabel 3. Zoogdieren welke voor de provincie Noord-Holland middels een Provinciale verordening zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen in de Wet Natuurbescherming. De vetgedrukte soorten komen mogelijk nabij plangebied voor.

Soortnaam	Soort
aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
bunzing	<i>Mustela putorius</i>
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
dwerfspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
egel	<i>Erinaceus europeus</i>
gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
haas	<i>Lepus europeus</i>
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
ree	<i>Capreolus capreolus</i>
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
vos	<i>Vulpes vulpes</i>
wezel	<i>Mustela nivalis</i>
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

4.7 ZOOGDIEREN (Vleermuizen)

Vleermuizen zijn internationaal strikt beschermde dieren. Alle soorten Vleermuizen staan opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Daarmee is zowel het dier zelf als ook de vaste leefomgeving waar het dier van afhankelijk is, strikt beschermd. Bij ruimtelijke ontwikkeling is men dan ook verplicht maatregelen te treffen om aantasting te voorkomen van:

- **Foerageergebied** waar de lokale populatie van afhankelijk is tijdens de jacht.
- **Migratieroutes** bestaande uit lijnvormige landschappelijke elementen waar de dieren van afhankelijk zijn voor oriëntatie tijdens migratie.
- **Vaste rust- of verblijfplaatsen** van vleermuizen zoals zomer-, paar-, kraam-, en winterverblijfplaatsen, welke zich veelal in bomen en gebouwen bevinden.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor de hierboven genoemde vleermuiswaarden.

Foerageergebied vleermuizen

Vleermuizen die op grond van verspreidingsgegevens in en rondom het plangebied kunnen worden verwacht zijn de Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis en de Laatvlieger. Mogelijk doet de Watervleermuis het plangebied aan om er kort boven de sloot te jagen.

Vleermuizen voeden zich met insecten die zij al vliegende vangen in de lucht. Vliegende insecten houden zich graag op in de luwte van bosschages, houtwallen en oevers, of worden aangetrokken door licht zoals van lantaarnpalen. Geschikte structuren om te foerageren zijn langs de waterkant in de noordwesthoek van het plangebied te vinden, en worden verder enigszins gevormd door de drie Italiaanse populieren die op de planlocatie staan.

Het plangebied zelf vormt dus mogelijk jachtgebied voor enkele soorten vleermuizen. Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied gezien de beperkte omvang van geschikte foerageerplaatsen, en gezien geschikt alternatief in de directe en nabije omgeving. Met de realisatie van de plannen wordt wel verslechtering voorzien met betrekking tot het gebruik van het perceel door vleermuizen als jachtgebied, maar het is niet aannemelijk dat dit negatieve gevolg heeft voor de lokale populatie vleermuizen, vanwege de geringe omvang en betekenis ervan.

Het gebruik van felle belichting tijdens bouw- en gebruiksfase vormt geen onderdeel van het voorgenomen plan, en felle nachtelijke belichting dient van eind maart tot eind november verder vermeden te worden, om verdere verstoring van jachtgebied te voorkomen.

Migratieroutes van vleermuizen

Om te migreren zijn vleermuizen in deels afhankelijk van lijnvormige elementen in het landschap. Het voorgenomen plan leidt niet tot aantasting van langschappelijke elementen, of maakt geen deel uit van dergelijk element. De watergangen blijven verder gehandhaafd al zullen deze naar verwachting geen belangrijke functie voor oriëntatie van vleermuizen tijdens migratie hebben.

Vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen

Boombewonende vleermuizen

Binnen het plangebied staan geen oude bomen met holen of spleten, ingerotte takstompen of oude spechtenholen. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen worden derhalve niet verwacht

Gebouwbewonende vleermuizen

De huidige bebouwing biedt geen potenties voor vleermuizen. De grote schuur is daartoe te open en te tochtig, en biedt onvoldoende isolatie. Het kleine schuurtje achterin het perceel is hiertoe te gering van hoogte. Gebouw bewonende vleermuizen worden dan ook niet verwacht of zijn uitgesloten.

4.8 VOGELS (Broedvogels)

Broedvogels en het door broedvogels in gebruik genomen biotoop (nestboom) zijn strikt beschermd tijdens het treffen van nestvoorbereidingen en tijdens de gehele broedperiode tot aan dat de juvenielen vliegvlug zijn. Het broedseizoen loopt doorgaans van 15 maart tot 15 juli, maar maatgevend is de daadwerkelijke aanwezigheid van broedparen. Ernstige verstoring van broedparen is verboden, en hier kan geen ontheffing voor worden verleend met betrekking tot ruimtelijke ontwikkeling. Het advies is om de bouwphase buiten het broedseizoen te laten voltrekken, en het verwijderen van vegetatie ten behoeve van de bouwwerkzaamheden voorafgaande aan het broedseizoen te verwijderen.

Broedparen van algemene urbane soorten zullen in de vegetatie langs de sloot en in de bomen en struiken op het plangebied nestplaatsen kunnen hebben gezien geschikt aanwezig biotoop hiertoe.

Tabel 4. Vogelsoorten die in en om het plangebied met nestplaatsen verwacht kunnen worden in relatie tot beschermingsregime. Vetgedrukt zijn soorten die zijn waargenomen.

Vogels	
Broedvogels*	Wilde eend, Meerkoet, Merel, Koolmees, Fitis, Lijster, Roodborst, Putter e.a.
Jaarrond beschermde nesten (cat. 1-4) **	-
Nesten van vogels (cat. 5)***	-

* Ontheffing voor werkzaamheden tijdens het broedseizoen is alleen mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dergelijke belangen zijn hier niet van toepassing.

** Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

*** Van deze soorten vogels zijn de nesten niet jaarrond beschermd, maar wordt inventarisatie van de nesten verlangd door Dienst Regelingen van EZ.

4.8.1 VOGELS met Jaarrond Beschermd Nestplaatsen

Het plangebied heeft geen potentie voor vogelsoorten waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn. De daartoe vereiste biotopen ontbreken op het plangebied.

Vogels die staan genoemd op de lijst met jaarrond beschermde nestplaatsen zijn met betrekking tot hun bescherming ingedeeld in vijf categorieën. Van cat.1 t/m 4 zijn de nestplaatsen jaarrond beschermd, van categorie vijf alleen in geval dat dwingende ecologische argumenten daartoe aanleiding geven. Voor geen van de hier bedoelde vogelsoorten uit deze vijf categorieën is geschikt biotoop aanwezig binnen het plangebied, vanwege het alhier ontbreken van geschikte bomen of bebouwing daartoe.

4.9 VAAT- OF SPORENPLANTEN

Het plangebied biedt beperkt weinig kansen voor minder algemene of beschermde kruidachtige vaatplanten of sporenplanten. Dergelijke soorten stellen hoge eisen aan hun leefomgeving. Het plangebied is op basis van huidige vegetatie kenmerken vrij eutroof en voldoet dan ook niet aan een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen van beschermde kruidachtige planten of sporenplanten.

4.10 VLINDERS

In het plangebied worden vanwege het ontbreken van aansluiting op andere groenzomen maar beperkt vlinders verwacht. De kruidenlaag wordt gevormd door enkele zeer algemene grassen en kruiden. Waardplanten van beschermde dagvlinders kunnen er dan ook niet worden verwacht. Op basis van verspreidinggegevens komen geen beschermde dagvlinders in de nabije omgeving voor. Van de plannen kan dan ook geen negatieve invloed op beschermde soorten dagvlinders worden verwacht. Beschermde vlinders en hun waardplanten stellen hoge eisen aan hun omgeving. Het plangebied voldoet daar niet aan.

4.11 LIBELLEN & JUFFERS en OVERIG ONGEWERVELD

Beschermde libellen, juffers en overige ongewervelden komen op basis van verspreidinggegevens niet tot nauwelijks in de directe omgeving voor, en zijn op grond van biotoopkenmerken niet in het plangebied te verwachten.

5. LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Het plangebied heeft geen relatie met enig beschermd Natura 2000-gebied, gezien de ruime afstand (>10km) tussen het plangebied en dergelijke Natura 2000-gebieden (Fig. 3). Verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming met betrekking tot gebiedsbescherming zijn hier dan ook niet van toepassing.

Er liggen geen beschermde kleine landschapselementen zoals bedoeld in de Verordening Natuur van de provincie Noord-Holland in of om het plangebied. Het plangebied maakt geen deel uit, sluit niet aan op en heeft geen connectie met het NatuurNetwerk Nederland (NNN), voorheen de ecologische hoofdstructuur EHS (fig. 4).

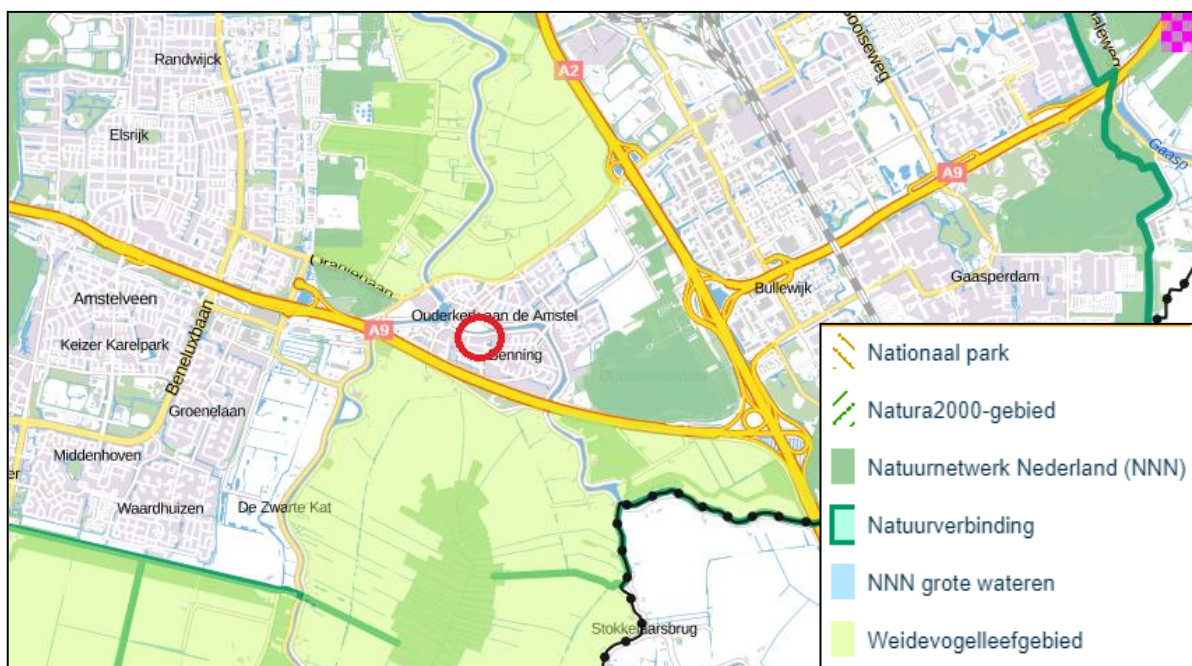

Fig. 3. Het plangebied maakt geen deel uit van de NNN, of wordt niet begrensd door gebied dat hier deel van uitmaakt.

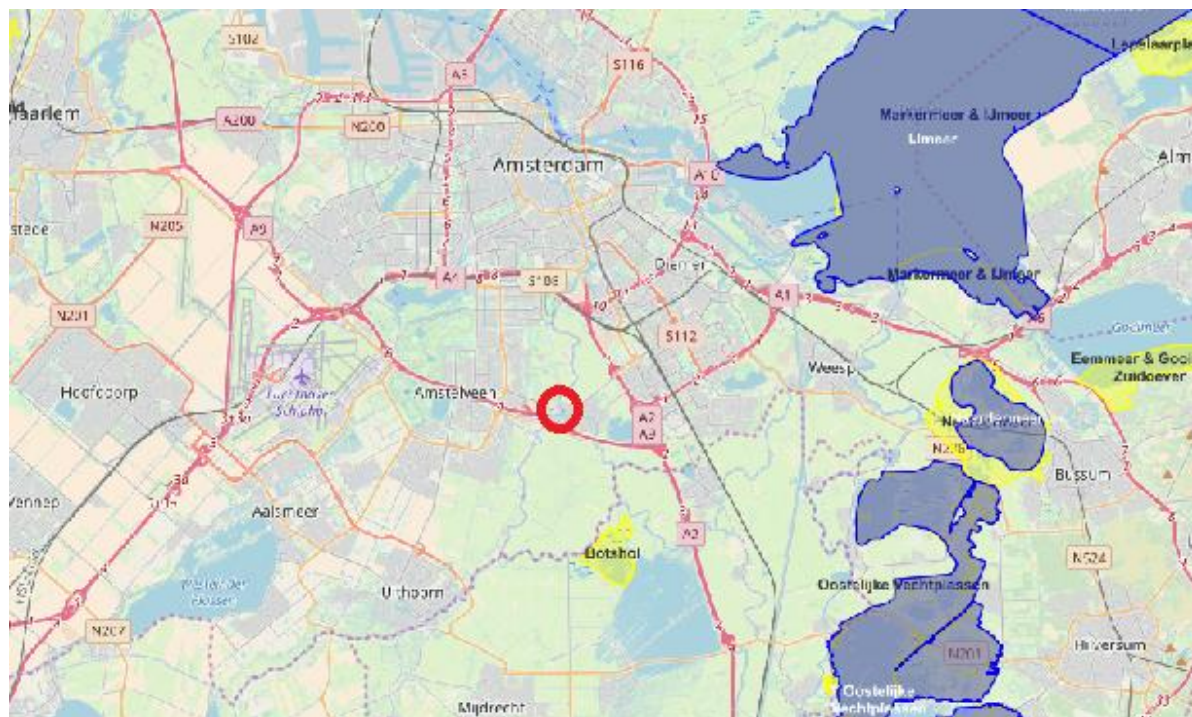

Fig. 4. Plangebied in relatie tot beschermde natuurgebieden die behoren tot het Natura-2000 netwerk (gele arcering).

6. NATUURVRIENDELIJK BOUWEN

Met de realisatie van drie woningen zal een extensief onderhouden zone verdwijnen welke een diversiteit aan tot voorheen in dorpen algemeen aanwezige biotopen herbergt. Cumulatief leiden dergelijke kleinschalige ingrepen tot zeer drastische dalingen van de meeste in het wild levende algemene plant- en diersoorten in zowel de wereld als ook lokaal in de Bullwijker Polder. Zowel initiatiefnemer als van gebruiksnummer kan hede ten dage worden verwacht dat deze trachten dergelijk verlies te compenseren.

Daken in urbane regio's vormen samen de nieuwe, thans veelal nog kale en schrale bodems van de toekomst. Gevels in de stad vormen nieuwe rotswanden en daarmee nieuwe habitat voor vogels die van oudsher rotswanden bewonen (eg. Gierzwaluw, Stadsduif). De notie dat daken nieuwe bodems vormen heeft enorme potenties voor nieuwe natuur en moderne urbane natuurontwikkeling. Deze enorme potentie voor natuur in de stad werd tot voor kort door ruimtelijke ontwikkelaars, planologen en stedenbouwkundigen veelal nog onbenut gelaten, maar gelukkig is hierin een kentering gaande.

Habitatverslechtering –en versnippering door ruimtelijke ontwikkeling en recreatie vormen de belangrijkste reden van achteruitgang van niet alleen het aantal soorten, maar vooral ook van de dramatische achteruitgang van het aantal individuen per soort voor verreweg de meeste soorten planten en dieren in Nederland.

Met het oog op het verbeteren van de kwaliteit van beschikbaar habitat voor stadse natuur kan met inpassing van natuurvriendelijk bouwen de ecologische en recreatieve waarde (en daarmee ook de economische waarde) van elk plangebied worden verhoogd. Met betrekking tot de nieuwbouw zijn diverse inpassingen mogelijk voor diverse soortgroepen. Voor vogels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan vogelvriendelijk vogelschroot, vogelpannen, neststenen en nestkasten. Voor vleermuizen kan gedacht worden aan open stootvoegen, toegankelijke niet opgevolde spouw, verblijfkasten, en vleermuispannen. (Zie e.g. Korsten & Limpens (2011)). Dergelijke voorzieningen kunnen vrijwel altijd eenvoudig en gemakkelijk op bestaande bouwtechnische tekeningen worden ingepast. Sinds enige jaren staat het Bouwbesluit dergelijke inpassingen niet langer in de weg.

Uitbundige vegetatie op goed gehydrateerde groendaken of gevels kunnen in potentie veel nieuwe invoer van schone energie leveren aan de hogere trofische niveaus in de urbane ecologische voedselketen, vanwege hun zeer efficiënte vermogen zonlicht en CO₂ om te zetten naar organisch materiaal. Het kan in potentie ook enorme voordelen voor waterberging, waterzuivering en luchtzuivering bieden, met daarbij een gunstige invloed op buffering van minimale en maximale temperatuur binnenshuis of van de stad zelf. Ook leveren groendaken schuil- en verblijfplaatsen aan. Opgaande vegetatie op daken van bebouwing draagt ecologisch meer bij dan een Sedum-dak maar vereist meer kennis op de tekentafel op het gebied van draagkrachtonstructies en waterberging. Ter verhoging van algemeen voedselaanbod is het aanbrengen van vooral inheemse vegetatie nuttig. Het faciliteren van Klimop tegen gevels is een hele simpele maar forse bijdrage aan habitatverbetering en voedselaanbod van stadse natuur. Natuurinclusief bouwen is opgenomen in de Breeam-certificering, en kent tal van subsidie regelingen.

Ter inspiratie zie de brochure [Vleermuisvriendelijk Bouwen](#), of het recent uitgebrachte 'Stadsnatuur maken' van Vink *et al.* (2017).

7. CONCLUSIES

- Nationaal beschermde amfibieën en zoogdieren komen in en rondom het plangebied voor. Voor deze soorten geldt vrijstelling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot ruimtelijke ontwikkeling. Wel is de zorgplicht van kracht.
- Er wordt geen overtreding van de Wet Natuurbescherming verwacht met betrekking tot de overige soortgroepen, of met betrekking tot striktem internationaal beschermde soorten.
- Algemene soorten broedvogels maken gebruik van het plangebied tijdens de broedperiode.
- Het verdient aanbeveling de bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen voor vogels uit te voeren. De broedperiode is van circa 15 maart – 15 juli.
- Het plangebied maakt geen deel uit van, en heeft geen connectie met enig beschermd natuurgebied of natuurnetwerk. Uitwisseling met soorten uit omliggende natuurgebieden is zeer beperkt vanwege de ecologische isolatie van plangebied door snelweg en woonwijk.
- De Wet Natuurbescherming staat ons inziens de plannen niet in de weg. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk of doelmatig.

8. ADVIES

Het verdient aanbeveling om:

- De vegetatie buiten het broedseizoen voor vogels te verwijderen
- De werkzaamheden buiten het broedseizoen voor vogels uit te voeren.
- Natuurinclusief bouwen toe te passen
- Inheemse soorten te gebruiken bij beplanting.

Houter Ecologie 2018

8. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & De Vlinderstichting (2006). De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 7.

Broekhuizen, S. e.a. (2016). Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Zoogdierversameniging. Natuur van Nederland deel 12

Creemers, R. & Delft, J. van (2009). De Amfibieën en Reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, C., Helversen, O. v., and Nill, D. (2011). Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Biologie, kenmerken, bedreigingen. 1e druk. Utrecht, Tirion Natuur/ Fontein Uitgevers.

Korsten, E & Limpens, H. (2011). Vleermuisvriendelijk Bouwen. Handreiking voor huiseigenaar, architect en beleidsmedewerker. Uitgave Landschapsbeheer Flevoland in samenwerking met de Zoogdierversameniging en Tauw b.v.

Limpens, H., Mostert, K., & Bongers, W. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. 2e druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van E,L, & I. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Dienst Regelingen.

LNV (1998). Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! [Brochure](#) Ministerie van LNV.

Provinciale Staten Noord-Holland (2017). Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Noord-Holland, 2017

Schober, W. & Grimmberger, E. (1998). Gids van de vleermuizen van Europa, Azoren en Canarische eilanden, met specifieke informatie over de vleermuizen in Nederland en België. Baarn, Tirion. 265 pp.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, Hustings, F. & Vergeer, J.-W. (2002). Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 5.

Thissen, J.B.M., C. Achterberg & D. Bekker 2010. Verspreidingsonderzoek Nederlandse Zoogdieren VONZ 2009. Zoogdierversameniging rapport 2010.07. Zoogdierversameniging, Nijmegen.

Vink, J.; Volvaard, P. & de Zwarte, N. (2017). Stadsnatuur maken - Making urban nature. Rotterdam, NAI. 320pp. Ills.

Weeda, E (2003). Nederlandse Ecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. 5 dln.

Wild, W.W., F.L.A. Brekelmans, W.A.M. van Emmerik & J.L. Spier (2016). Atlas van Amfibieën en Reptielen. RAVON Utrecht.

Geraadpleegde websites:

- waarneming.nl
- zoogdieratlas.nl
- sovon.nl
- nederlandsesoorten.nl
- Ministerie van E,L, & I. Soorten- en gebiedendatabase
- vleermuis.net

9. FOTO'S PLANGEBIED

